

پاسخ به مهم‌ترین سؤالات درباره آزادسازی سهام عدالت

۱- تعداد کل سهامداران عدالت چه تعداد است؟

تعداد کل سهامداران سهام عدالت در تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۷ عبارت است از ۴۹،۱۵۲،۷۴۱ نفر

۲- آیا سهام عدالت در حال حاضر دربرگیرنده سهام یک شرکت خاص است؟

سهام عدالت مجموعه‌ای از سهم‌های ۴۹ شرکت است که ۳۶ شرکت از آنها در بورس حضور دارند و ۱۳ شرکت دیگر هنوز وارد بورس نشده‌اند.

۳- ارزش روز سهام عدالت به تفکیک بورسی و غیر بورسی چقدر است؟

کل ارزش روز سهام عدالت در تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۱۷، رقم ۴،۹۱۱،۹۷۴ میلیارد ریال است. جمع ارزش روز ۳۶ شرکت بورسی ۴،۸۷۶،۰۰۹ میلیارد ریال و جمع ارزش روز ۱۳ شرکت غیر بورسی مبلغ ۳۵،۹۶۵ میلیارد ریال است.

۴- آیا شرکت‌های غیر بورسی هم وارد بورس خواهند شد؟

سازمان خصوصی سازی به صورت مستمر پیگیری‌های لازم را برای ورود شرکتهای غیر بورسی حاضر در سبد سهام عدالت به بورس انجام می‌دهد. ورود شرکت‌ها به بورس، مطابق مقررات، مستلزم احراز برخی شرایط است که به تدریج انجام خواهد شد. به عنوان نمونه امسال سهام شرکت پتروشیمی تندگویان وارد بورس شد و تعداد دیگری از شرکت‌های سبد سهام عدالت در صدد عرضه سهام خود در بورس هستند.

۵- چگونه متوجه شویم که سهام عدالت داریم یا خیر؟

با مراجعه به سامانه الکترونیکی سهام عدالت به نشانی samanese.ir و وارد کردن کد ملی می‌توان اطلاعات لازم را دریافت نمود. در صورتی که فردی فاقد سهام عدالت باشد با این پیام مواجه خواهد شد: "این شماره ملی در سامانه ثبت نشده است."

۶- تفاوت روش غیر مستقیم و مستقیم آزادسازی سهام عدالت چیست؟

روش غیرمستقیم: در صورت انتخاب آزاد سازی به روش غیر مستقیم، مالکیت و مدیریت سهام عدالت فرد، با لحاظ مراتب ذیل از طریق شرکتهای سرمایه گذاری استانی ساماندهی خواهد شد و فردی که این روش را انتخاب کرده، نمی تواند سهم‌های موجود در بسته سهام عدالت را به طور مستقیم و موردی به فروش برساند. در این روش سود یا زیان احتمالی به سهامدار بر اساس عملکرد شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی خواهد بود.

روش مستقیم: در صورت انتخاب آزاد سازی به روش مستقیم، مالکیت و مدیریت سهام عدالت به صورت مستقیم و بدون واسطه با لحاظ مراتب ذیل به فردی که این شیوه را برگزیده منتقل می‌شود: الف) به میزان سهام تخصیص یافته به هر فرد در شرکتهای سهام عدالت و به تناسب ارزش مقطع واگذاری، تعدادی از سهام ۳۶ شرکت بورسی به فرد تخصیص خواهد یافت. بعلاوه این افراد به ازای سهام شرکت‌هایی که هنوز در بورس عرضه نشده‌اند، سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی خواهند داشت.

ب) در این حالت مسؤولیت مدیریت سهام اختصاص یافته (از قبیل نگهداری یا فروش) به عهده سهامدار است. در عین حال، در راستای حفظ ارزش سهام تخصیص یافته، قابلیت نقل و انتقال سهام مزبور به غیر و فروش آن بر اساس محدودیت‌های زمانی و مقداری تعیین شده توسط شورای عالی بورس صورت خواهد گرفت.

پ) مطابق قانون تجارت این سهامدار از مزایای سهام تخصیص یافته از جمله سود توزیعی بهره‌مند خواهد شد.

۷- تا چه زمانی برای تعیین روش غیرمستقیم و مستقیم فرصت وجود دارد؟

مطابق با آخرین تصمیمات، این زمان تا ساعت ۲۴ روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۵ است. افرادی که قصد دارند شیوه غیرمستقیم را به انجام رسانند، نیازی به مراجعه به سامانه ندارند.

۸- نشانی سامانه سهام عدالت برای مشاهده سهام عدالت و انتخاب روش مستقیم چیست؟

این سامانه در نشانی samanese.ir در دسترس است.

۹- سهام عدالت از چه زمانی آزادسازی می‌شود؟

مطابق با مصوبه شورای عالی بورس، از روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۰ دارندگان سهام عدالت که روش مستقیم را انتخاب نموده‌اند می‌توانند، سهام موجود در پرتفوی سهام عدالت خود را مدیریت (خرید و فروش) نمایند. در حال حاضر امکان فروش ۳۰ درصد سهام عدالت موجود در سبد سهام هر فرد وجود دارد. اشخاصی که روش غیرمستقیم را انتخاب کرده باشند، پس از ورود شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی به بورس، می‌توانند سهام این شرکت‌ها را به فروش رسانده یا نگهداری نمایند.

۱۰- پس از آزادسازی سهام عدالت کسانی که شیوه مستقیم را انتخاب کرده‌اند، چطور می‌توانند سهام خود را معامله کنند؟

این اشخاص در صورتی که دارای کد بورسی باشند، سهام مزبور به کد بورسی آنها منتقل می‌شود و اگر فاقد کد بورسی باشند، می‌توانند جهت اطلاع از دارایی خود به سامانه استعلام و آزادسازی سهام عدالت به نشانی sahamedalat.ir مراجعه کنند. افراد فاقد کد بورسی برای انجام معاملات می‌توانند در بازه زمانی تعیین شده از طریق بانک‌ها اقدام نموده و پس از آن اقدام به دریافت کد بورسی نمایند. برای دریافت کد بورسی مراجعه به سامانه سجام به نشانی sejam.ir لازم است.

۱۱- آیا در روش غیر مستقیم هم امکان فروش سهام وجود دارد یا فقط کسانی که روش مستقیم را انتخاب کرده‌اند می‌توانند سهام خود را بفروشند؟

در هر دو روش امکان فروش سهام وجود دارد. همان طور که گفته شد، در صورت انتخاب روش مستقیم، سهم‌ها به کد بورسی فرد منتقل می‌شود و وی می‌تواند مانند سایر دارندگان کد بورسی (و البته با محدودیت تعداد و زمان)، نسبت به نگهداری یا فروش سهام اقدام کند اما در خصوص کسانی که روش غیرمستقیم را انتخاب کرده و سهامدار شرکت سرمایه‌گذاری استانی شده‌اند و همین طور کسانی که روش مستقیم را برگزیده‌اند و بخشی از سهام آنها غیربورسی است، مقرر شده شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی در بورس پذیرش شوند و سهام آنها مورد معامله قرار گیرد. از این رو، افرادی که روش غیرمستقیم را انتخاب می‌کنند، خواهند توانست سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی را نگه‌داشته یا در صورت تمایل به فروش برسانند.

۱۲- کدام یک از دو شیوه مستقیم یا غیرمستقیم سود بیشتری دارد؟

این موضوع به عملکرد شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی و اشخاصی که شیوه مستقیم را انتخاب کرده‌اند بستگی دارد. با این حال، پیشنهاد می‌شود کسانی که اطلاعات کافی درباره فعالیت در بورس ندارند و فرصت یا علاقه به یادگیری آن را نیز ندارند، روش غیرمستقیم را انتخاب کنند؛ زیرا فعالیت در هر بازاری از جمله بورس نیازمند کسب دانش و تجربه است.

۱۳- آیا لازم است همه مشمولان سهام عدالت وارد سامانه شوند؟

خیر این کار ضروری نیست. کسانی که قصد مشاهده سهام خود را دارند و یا می‌خواهند روش مستقیم را انتخاب کنند، می‌توانند به سامانه اعلام شده مراجعه کنند. پیش فرض سامانه روش غیرمستقیم است و کسانی که وارد سامانه نشده و روش مستقیم را انتخاب نکنند، در قالب شیوه غیرمستقیم ادامه خواهند داد.

۱۴- کسانی که فاقد کد بورسی هستند، چطور می‌توانند دارایی‌های خود در سبد سهام عدالت را مشاهده کنند؟

اشخاصی که شیوه مستقیم مدیریت سهام عدالت را انتخاب نموده ولی فاقد کد بورسی باشند، می‌توانند جهت اطلاع از دارایی خود به سامانه استعلام و آزادسازی سهام عدالت به نشانی sahamedalat.ir مراجعه کنند.

۱۵- کد رهگیری چیست و در صورت عدم دریافت آن چه باید کرد؟

برای کسانی که روش مستقیم را انتخاب می‌کنند یک کد با عنوان کد رهگیری ارسال می‌شود. در صورتی که کد رهگیری توسط شخص دریافت نشد، باید توجه داشت به طور معمول این کد در جریان آزادسازی سهام عدالت مورد نیاز نیست اما اگر در مراحل بعدی به آن نیاز شد، مرکز تماس و پاسخگویی سازمان خصوصی‌سازی به شماره ۸۳۳۳۷ (۰۲۱) این کد را در اختیار دارنده سهام عدالت قرار خواهد داد.

۱۶- اگر شخصی طی فرصت مشخص نشده نتواند وارد سامانه شود چه می‌شود؟
پیش‌فرض سامانه، روش غیرمستقیم است و کسانی که وارد سامانه نشده و روش مستقیم را انتخاب نکنند، در قالب شیوه غیرمستقیم ادامه خواهند داد.

۱۷- اگر شخصی شیوه مستقیم را انتخاب کند و سپس نظرش تغییر کند، می‌تواند نسبت به ویرایش اقدام کند؟
پس از انتخاب روش مستقیم امکان لغو و یا تغییر روش وجود ندارد.

۱۸- با توجه به اینکه نهایتاً برای مدیریت سهام عدالت به کد بورسی نیاز است، برای دریافت آن چه اقدامی لازم است؟

کد بورسی توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه برای کلیه دارندگان سهام عدالت صادر می‌شود ولی لازم است سهامداران برای تکمیل اطلاعات خود به سامانه سجام به نشانی sejam.ir مراجعه نمایند.

۱۹- پیش از این لازم بود کسانی که تقاضای کد بورسی دارند، برای احراز هویت به دفاتر اعلام شده مراجعه کنند. آیا امکان احراز هویت غیر حضوری فراهم شده است؟

بله. سهامداران سهام عدالت که برای مدیریت دارایی خود با مراجعه به سامانه سجام به نشانی sejam.ir اطلاعات خود را تکمیل می‌نمایند، می‌توانند در همان سامانه از طریق گزینه «احراز هویت الکترونیکی» بدون مراجعه فیزیکی همه اقدامات لازم را به انجام رسانند.

۲۰- افرادی که در شهرها و روستاهای کوچک زندگی می‌کنند، برای آزادسازی سهام عدالت خود به کجا مراجعه کنند؟

به طور کلی برای آزادسازی سهام عدالت، نیازی به مراجعه حضوری وجود ندارد. کلیه دارندگان سهام عدالت می‌توانند طبق توضیحات فوق صرفاً به شیوه الکترونیکی و بدون مراجعه حضوری همه اقدامات لازم را برای آزادسازی سهام عدالت به انجام رسانند.

۲۱- در برگه های سهام برخی از افراد مبلغ یک میلیون تومان درج شده در حالیکه در سامانه مبلغ ۵۳۲ هزار تومان سهام اختصاص داده شده. چرا؟

در طرح سهام عدالت مقرر شده بود این سهام به میزان یک میلیون تومان به هر فرد و تا سقف ۵ میلیون تومان برای خانواده‌های ۵ نفره یا بیشتر تخصیص یابد و مبلغ پرداخت شده از سوی دولت، طی ۱۰ سال از سود شرکت‌های سبد سهام عدالت کسر شود. با توجه به اینکه سود عایدی در طول ده سال جوابگوی میزان بدهی مزبور نبوده است، در صورت حساب مشمولان در سامانه اینترنتی سهام عدالت عمدتاً ارزشی معادل ۵,۳۲۰,۰۰۰ ریال درج شده است. تعدادی از مشمولان که با تایید نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد امام خمینی (ره) یا سازمان بهزیستی کشور از ۵۰ درصد تخفیف در بهای واگذاری بهرمنده شده‌اند، ارزش سهام آنها حداکثر معادل یک میلیون تومان است.

۲۲- آیا امکان افزایش سهام به یک میلیون تومان وجود دارد؟
در حال حاضر این امکان وجود ندارد.

۲۳- چرا برخی افراد برگه های سهام عدالت را دارند ولی در سامانه سهام عدالت نیستند؟
ثبت نام برخی افراد در سال‌های گذشته ناقص بوده و یا اطلاعات آنها در موعد مقرر به سازمان خصوصی سازی ارسال نشده است. برگه‌های عضویت که هم‌اکنون در اختیار مشمولان سهام عدالت قرار دارد، فاقد اعتبار است و ملاک صرفاً سامانه سهام عدالت به نشانی samanese.ir است.

۲۴- آیا برنامه‌ای برای کسانی که دارای سهام عدالت نیستند، وجود دارد؟
سهام عدالت در مقاطع گذشته و بر اساس قوانین و مقررات مصوب، طی ۱۹ مرحله بین گروه‌های مشخص از جمله افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی، روستاییان و عشایر، کارگران فصلی و ساختمانی، کارکنان و بازنشستگان لشگری و کشوری و ... توزیع شده است و در حال حاضر امکان تخصیص سهام عدالت به افراد دیگر وجود ندارد.

۲۵- آیا نمی‌توان سهام عدالت موجود را بین کل جمعیت ایران تقسیم کرد؟

با توجه به مقاطع ثبت نام مشمولان در سال‌های گذشته و نهایی شدن فهرست آنها، صدور صورتحساب دارایی تخصیص یافته به افراد و توزیع سود در سال‌های مختلف، این دارایی را نمی‌توان از افراد کنونی بازپس گرفته و به کل جمعیت کشور تخصیص داد.

۲۶- برخی سهامداران اعلام کرده اند که نمی‌توانند وارد سامانه سهام عدالت شوند. دلیل این مشکل چیست؟

به دلایل امنیت الکترونیکی، شهروندانی که در خارج از کشور اقامت دارند، نمی‌توانند وارد سامانه سهام عدالت شوند. همچنین کسانی که در داخل کشور هستند، در هنگام اتصال به سامانه نباید از وی‌پی‌ان استفاده کنند.

۲۷- تکلیف سود سالانه سهام در هر یک از روش‌ها چه می‌شود؟

افرادی که روش مستقیم را انتخاب نموده اند سود عایدی از سهام ۳۶ شرکت بورسی را مانند سایر فعالان بورس دریافت خواهند کرد. بابت ۱۳ شرکت غیربورسی نیز سود سهام شرکت سرمایه‌گذاری استانی به آنها تعلق خواهد گرفت.

کسانی که روش غیرمستقیم را برگزیده‌اند، سود سهام شرکت سرمایه‌گذاری استانی را دریافت خواهند کرد.

۲۸- کسانی که سود سهام عدالت دریافت نکرده‌اند، برای دریافت این سود چه اقدامی انجام دهند؟

لازم است این افراد برای دریافت سود سهام عدالت به نشانی samanese.ir مراجعه کرده و شماره شبای حساب خود را وارد کنند. شماره شبا می‌تواند مربوط به هر یک از حساب‌های متعلق به فرد در بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی باشد.

۲۹- آیا لازم است شماره شبا به خود فرد تعلق داشته باشد؟ آیا می‌توان شماره شبای سرپرست خانواده را برای همه اعضای خانواده استفاده کرد؟

شماره شبای هر فرد باید متعلق به خود او باشد. برای افرادی که به سن قانونی نرسیده‌اند، ولی قانونی آنها باید به بانک مراجعه و اقدام به افتتاح حساب کرده و شبای حساب مزبور را در سامانه وارد نماید.

۳۰- آیا امکان تغییر شماره شبای ثبت شده در سامانه وجود دارد؟

در شرایط عادی امکان تغییر شماره شبای بانکی مشمولان سهام عدالت وجود ندارد. فقط در صورت بستن حساب بانکی قبلی، ارسال یک دوره پرداخت سود به حساب مذکور و اعلام بانک عامل مبنی بر عدم امکان واریز وجه به حساب مورد نظر، سامانه امکان ثبت شماره شبای جدید را فراهم می‌کند.

۳۱- سود سهام عدالت در سال ۹۹ چقدر است؟

سود شرکت‌های بسته سهام عدالت و سرمایه‌گذاری استانی بر اساس گزارش‌های حسابرسی و در مجمع عمومی شرکت‌ها مشخص خواهد شد.

۳۲- آیا سود سهام عدالت به کسانی که یارانه می‌گیرند یا بسته معیشتی دریافت می‌کنند هم تعلق می‌گیرد؟

سود سهام عدالت ارتباطی به یارانه یا بسته معیشتی نداشته و به همه دارندگان سهام عدالت تعلق می‌گیرد.

۳۳- آیا سود سهام عدالت مشمول مالیات می‌شود؟

مالیات مربوط به سود سهام عدالت توسط شرکت‌های سهام عدالت محاسبه و کسر می‌شود. از این رو، مبلغی که به اشخاص پرداخت می‌شود، مالیات جدیدی ندارد.

۳۴- تکلیف سهام افراد متوفی چه می‌شود؟

بنا بر تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مقرر شده سهام افراد متوفی بین ورثه آنها تقسیم شود. این اقدام از سال ۱۳۹۷ آغاز شده بود که در حال حاضر موقتاً متوقف شده است تا فرایند اجرایی آزادسازی سهام عدالت با کیفیت مناسب‌تری پیش رود. با این حال، به زودی وراثت قادر خواهند بود با مراجعه به سایت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به صورت آنلاین، گواهی حصر وراثت را در سامانه بارگزاری کنند تا بعد از استعلام مدارک، سهام عدالت بین وراثت تقسیم شود.

۳۵- آیا سرپرست خانوار می تواند برای اعضا روش مستقیم را انتخاب کند؟

هر یک از مشمولان باید شخصا به صورت مجزا برای انتخاب روش مدنظر به سامانه الکترونیکی سهام عدالت به نشانی samanese.ir مراجعه نمایند و شماره موبایل متعلق به شخص خود را ثبت کنند. در صورت فقدان شماره موبایل برای اعضای خانوار، سرپرست خانوار می تواند برای تک تک اعضا به صورت مجزا وارد سامانه شده و روش مدنظر را انتخاب کند. باید توجه داشت اینکه سرپرست خانوار یک بار وارد سامانه شده و روش مستقیم را برای خود انتخاب کند، به هیچ وجه به معنای انتخاب این روش برای بقیه اعضای خانواده نیست و برای اینکه همه افراد بتوانند روش مستقیم را برگزینند، باید مطابق با توضیح فوق عمل شود.

۳۶- آیا نقل و انتقال سهام عدالت به صورت وکالتی قانونی است؟

برابر اطلاعیه‌های مکرر، نقل و انتقال سهام عدالت به طور کلی حتی به صورت وکالتی نزد دفاتر اسناد رسمی غیر قانونی است. این موضوع به اطلاع دفاتر اسناد رسمی رسیده است. سهام عدالت صرفا در سامانه‌های معاملاتی بورس قابل خرید و فروش است.

۳۷- زمان بندی فروش سهام چطور است؟

مطابق با مصوبه شورای عالی بورس، از روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۰ دارندگان سهام عدالت که روش مستقیم را انتخاب نموده‌اند می توانند، سهام موجود در پرتفوی سهام عدالت خود را مدیریت (خرید و فروش) نمایند. در حال حاضر امکان فروش ۳۰ درصد سهام عدالت موجود در سبد سهام هر فرد وجود دارد. همچنین دارندگان سهام عدالت می توانند تا روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۳ با مراجعه به بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، درخواست سفارش فروش سهام خود را ارائه دهند. از روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۷، افزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی پس از طی تشریفات مربوطه به ثبت رسیده و متعاقباً فرایند پذیرش آن شرکت‌ها در یکی از بورس‌ها آغاز خواهد شد. پس از عرضه این شرکت‌ها امکان خرید و فروش سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی نیز مهیا خواهد شد.

توجه بسیار مهم:

در حال حاضر هیچ گونه ثبت نام جدید سهام عدالت انجام نمی شود. مراقب افراد سودجو باشید.